

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M. M.**, bývajúcej v B., proti odporcovi **J. M.**, bývajúcemu v Ž., zastúpenému JUDr. P. K., advokátom v Ž., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu S. K. P., T., IČO: X., zastúpeného A. – S. P., a.s., D., IČO: X., o **náhradu škody**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 6 C 156/2004, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2007, sp.zn. 10 Co 135/2007, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2007 sp.zn. 10 Co 135/2007 čo do výroku, ktorým vo zvyšku návrh zamietol, okrem časti, ktorou zamietol návrh na zaplatenie úrokov z omeškania a čo do výroku o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Vo zvyšku mimoriadne dovolanie **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 21. februára 2007 č.k. 6 C 156/2004-199 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke 88 500 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporcovi uložil aj povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 33 337,50 Sk na účet jej právnej zástupkyne. Z vykonaného dokazovania mal preukázanú zodpovednosť odporcu za spôsobenú škodu na zdraví navrhovateľky v zmysle § 427 a § 444 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že následky úrazu spôsobili na zdraví navrhovateľky také závažné zmeny, ktoré mali za následok zmenu kvality jej života do budúcnosti (ochrnutie pravej polovice tela, strata jemnocitu prstov pravej

ruky, krívanie a strata jemných pohybov pravej dolnej končatiny). Navrhovateľka je handicapovaná pri voľbe svojho zamestnania do budúcnosti, keď nemôže vykonávať zamestnanie v stoji alebo vyžadujúce si pohyb a chôdzu. Taktiež musela upustiť zo svojich mimopracovných aktivít - tanca v tanečnom súbore a hre na flaute, ktorým sa pred úrazom venovala na vysokej úrovni. Vzhľadom na deformácie na predkolení je navrhovateľka obmedzovaná aj pri voľbe ošatenia. Následky úrazu na jej zdraví v spoločenskom, pracovnom či mimopracovnom živote súd prvého stupňa preto kvalifikoval ako prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov s tým, že považoval za potrebné zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nad sumu stanovenú § 7 ods. 2 uvedenej vyhlášky. Pri svojom rozhodovaní prvostupňový súd vychádzal zo základného počtu bodov stanovených znalcom MUDr. M. P. vo výške 590 bodov, ktoré zvýšil na päťnásobok ($590 \text{ bodov} \times 30 \text{ Sk} \times 5 = 88\,500 \text{ Sk}$). Vo zvyšku uplatnenej sumy návrh zamietol a zamietol aj návrh na zaplatenie úrokov z omeškania z dôvodu, že k omeškaniu odporcu v čase rozhodovania súdu neprišlo. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. a priznal navrhovateľke ich náhradu, keďže rozhodnutie vo veci samej záviselo od úvahy súdu.

Krajský súd v Žiline na odvolanie navrhovateľky a odporcu rozsudkom z 29. novembra 2007 sp.zn. 10 Co 135/2007 rozsudok okresného súdu zmenil tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľke sumu 70 800 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací krajský súd stotožnil so záverom okresného súdu o nutnosti mimoriadneho zvýšenia odškodnenia navrhovateľky v zmysle § 7 ods. 3 vyhl.č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov. Poukázal na to, že k úrazu navrhovateľky, ktorý bol zavinený odporcom, došlo v čase, keď mala len 18,5 roka a teda v podstate iba začínala byť aktívna v niektorých sférach uplatnenia sa v živote. Dospel k záveru, že pri posúdení rozsahu jej uplatnenia pred nehodou bolo nevyhnutné zohľadniť aj obvyklé štandardy s určitým prihliadnutím na konkrétnosti vo vzťahu k osobe navrhovateľky, hoci niektoré aspekty môžu mať i hypotetický charakter. Preto sa stotožnil so závermi okresného súdu o zdravotných následkoch navrhovateľkou utrpenej úrazu vo všetkých oblastiach jej života. Napriek tomu pri celkovom hodnotení priznal navrhovateľke mimoriadne zvýšenie spoločenského uplatnenia vo výške štvornásobku základného bodového hodnotenia (70 800 Sk), ktoré považoval za primerané. Vo zvyšku uplatňovaného nároku na mimoriadne zvýšenie odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia návrh zamietol. V zamietnutej časti

napadnutého výroku sa odvolací súd taktiež stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Poukázal na to, že povinnosť odporcu zaplatiť odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia po jeho mimoriadnom zvýšení vzniká až rozhodnutím súdu, ktorá skutočnosť vylučuje jeho omeškanie. Rozhodnutie o trovách konania oprel o ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. s poukazom na čiastočný úspech účastníkov v konaní, keď nepovažoval za dôslednú aplikáciu ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p. prvostupňovým súdom.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu okrem výroku v časti, v ktorej bol zamietnutý návrh na zaplatenie úrokov z omeškania, podal na základe podnetu navrhovateľky s poukazom na ustanovenie § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. a § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p. mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý navrhol rozhodnutie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Poukazoval na to, že hoci odvolací súd vo veci nevykonal žiadne ďalšie dokazovanie, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že priznanú náhradu znížil na štvornásobok základného bodového hodnotenia. Dôvod tohto rozhodnutia a nutnosť zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa krajský súd dostatočne nezdôvodnil. Nezdôvodnil svoje úvahy, ktoré ho viedli k zmene rozhodnutia o výške odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľky a toto rozhodnutie má charakter zjednodušeného a povrchného hodnotenia navrhovateľkou utrpeného sťaženia spoločenského uplatnenia. Tým, že napadnutý rozsudok v časti, ktorou odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a znížil priznanú náhradu na štvornásobok, nemá dostatočné a objektívne odôvodnenie, ktoré je podstatnou náležitosťou súdneho rozhodnutia, trpí vadou nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a tým zároveň odníma navrhovateľke, okrem upretia práva, dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia, aj právo náležité skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov. Preto bol toho názoru, že je daný dôvod na podanie mimoriadneho dovolania v zmysle § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Zároveň napadol aj výrok rozhodnutia odvolacieho súdu v časti, ktorou bol výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania zmenený tak, že účastníkom nebola priznaná náhrada trov konania. Poukázal na to, že určenie výšky náhrady bolo výsledkom voľnej úvahy súdu a preto o uplatnenej náhrade trov konania bolo potrebné rozhodnúť podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a navrhovateľke, hoci mala v konaní len čiastočný úspech, priznať plnú náhradu trov konania. Použiť na takýto postup ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. znamená zapretie zmienenej výnimky zo všeobecnej zásady o určení náhrady trov konania podľa miery úspechu vo veci. Pre posúdenie aplikácie § 142 ods. 3 O.s.p. nepovažoval za právne významné to, v akom

rozsahu navrhovateľka žiadala priznať mimoriadne zvýšenie odškodnenia v pomere k súdom priznanej výške plnenia, keďže z hmotného práva nevyplývalo navrhovateľke právo na konkrétne plnenie. Konkrétny nárok na plnenie jej vznikol až rozhodnutím súdu (nadobudnutím právoplatnosti), ktorým sa zakladá nový právny nárok v určitom rozsahu (rozhodnutie súdu má charakter konštitutívneho rozhodnutia). Či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určenie, aký rozsah zvýšenia odškodnenia je primeraný, závisí plne na úvahe súdu. Zároveň poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach (napr. 2 M Cdo 3/2006, 5 M Cdo 6/2007, 5 M Cdo 8/2007, 1 M Cdo 4/2007, ...) v zmysle ktorých v konaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa rozhoduje o nároku na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 3 O.s.p. Považoval preto za daný dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Navrhovateľka sa vo svojom vyjadrení v celom rozsahu stotožnila s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora a žiadala mu vyhovieť.

Odporca navrhol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania vo výške 128,76 €. Rozhodnutie krajského súdu považoval za vecne správne, vychádzajúce z riadne zisteného skutkového stavu, dostatočne odôvodnené a preskúmateľné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), postupujúc podľa predpisov účinných od 15. októbra 2008 (prechodné ustanovenie § 372p ods. 1 O.s.p. k úpravám účinným od 15. októbra 2008 na základe zákona č. 384/2008 Z.z.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je čiastočne dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. [t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu (písm. a/), nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania (písm. b/), nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka (písm. c/), o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania (písm. d/), prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh (písm. e/), prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať (písm. f/), alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným (písm. g/)].

Podľa dovolacieho súdu je konanie a rozhodnutie krajského súdu čo do výroku, ktorým vo zvyšku návrh zamietol, okrem časti, ktorou zamietol návrh na zaplatenie úrokov z omeškania, postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná

nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zahŕňajú v sebe aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2001 II. ÚS 14/2001, z 13. novembra 2002 II. ÚS 132/02, III. ÚS 171/2006 z 5. apríla 2007).

V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I ÚS 17/01, I ÚS 226/03, II ÚS 261/06, III ÚS 74/08, I ÚS 181/08) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa

špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c/a Grécko z 29. mája 1997; Higgins c/a Francúzsko z 19. februára 1998).

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné.

Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležité skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného mimoriadneho dovolania v časti výroku odvolacieho súdu, ktorým návrh vo zvyšku zamietol (okrem časti, v ktorej zamietol návrh na zaplatenie úrokov z omeškania).

Tieto požiadavky mimoriadnym dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu čo do výroku, ktorým súd vo zvyšku návrh zamietol, okrem časti, ktorou zamietol návrh na zaplatenie úrokov z omeškania, nespĺňa. Hoci sa odvolací súd stotožnil sa so závermi okresného súdu o zdravotných následkoch navrhovateľkou utrpeneho úrazu vo všetkých oblastiach jej života, pri celkovom hodnotení jej priznal mimoriadne zvýšenie spoločenského

uplatnenia len vo výške štvornásobku základného bodového hodnotenia (70 800 Sk), ktoré považoval za primerané bez toho, aby svoje rozhodnutie v tejto zamietajúcej časti odôvodnil.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza aj to, že rozhodnutie krajského súdu o náhrade trov konania spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). V mimoriadnom dovolaní vytýka generálny prokurátor nesprávnu aplikáciu § 142 ods. 2 O.s.p. v súvislosti s rozhodnutím o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu právo.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p. aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.

V zmysle § 142 O.s.p. platia o trovách konania dve základné zásady, t.j. že sa hradia len trovy potrebné na účelné uplatnenie alebo bránenie práva a že sa právo na náhradu trov konania riadi mierou procesného úspechu (§ 142 ods. 1 a 2 O.s.p.). Ustanovenie § 142 ods. 3 O.s.p. predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Účastníkovi konania súd v zmysle tohto zákonného ustanovenia prizná plnú náhradu trov konania, hoci mal vo veci len čiastočný úspech, v troch prípadoch. Po prvé vtedy, ak účastníkovi neúspech v pomere k úspechu v konaní bol nepatrný, po druhé, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku a po tretie, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. V poslednom prípade z dikcie zákonného ustanovenia vyplýva, že úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške plnenia. Pokiaľ sa ňou rieši základ uplatňovaného nároku, použitie ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p. z hľadiska rozhodovania o trovách konania neprichádza do úvahy. Úvaha o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo. Ide spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie

vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti) ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume účastník uplatňoval. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (prípadne znaleckého posudku). Ak je tento splnený, je potrebné o náhrade trov konania rozhodnúť podľa tohto ustanovenia. Potom je vylúčené účastníkovi priznať plnú náhradu trov konania z dôvodu, že mal neúspech v pomerne nepatrnej časti.

V danej veci sa navrhovateľka domáhala zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad sumu stanovenú v § 7 ods. 1, 2 a to podľa § 7 ods. 3 Vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťažení spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov. Súdy (okresný aj krajský) dospeli k záveru, že návrh navrhovateľky je čo do právneho základu opodstatnený (sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa) a čiastočne jej návrhu vyhoveľi. Určenie samotnej výšky plnenia (rozsahu zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia) bolo nepochybne závislé na ich úvahe, čo v konaní ani namietané nebolo. Preto boli splnené všetky zákonné predpoklady na rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 3 O.s.p. (navrhovateľka mala v konaní čiastočný úspech a rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu). Krajský súd mal správne aplikovať toto ustanovenie a priznať navrhovateľke, hoci mala v konaní čiastočný úspech, plnú náhradu trov konania. Použitie ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. bolo popretím výnimky zo všeobecnej zásady o určení náhrady trov konania podľa miery úspechu vo veci. Treba súhlasiť s tvrdením generálneho prokurátora, že pre posúdenie aplikácie § 142 ods. 3 O.s.p. nie je právne významne to, v akom rozsahu žiadala navrhovateľka priznať zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia v pomere k súdom priznanej výške plnenia, ako to nesprávne ustálil krajský súd.

Z toho vyplýva, že rozhodnutie krajského súdu, ktorým zmenil výrok rozsudku súdu prvého stupňa v náhrade trov konania, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie čo do výroku o náhrade trov konania podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/, keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonnom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. V tejto súvislosti je

potrebné poukázať aj na rozhodovacia prax dovolacieho súdu v obdobných veciach (viď napr. 1 M Cdo 4/2007, 2 M Cdo 3/2006, 3 M Cdo 9/2007, 5 M Cdo 6/2007).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu v tejto časti v zmysle § 243b ods. 1 a § 243b ods. 2 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. zrušil a vec v rozsahu zrušenia mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný.

Generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie proti celému rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2007 sp.zn. 10 Co 135/2007 okrem výroku v časti, v ktorej bol zamietnutý návrh na zaplatenie úrokov z omeškania. Na základe podnetu navrhovateľky však nemohol podať mimoriadne dovolanie proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým tento zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke sumu 70 800 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V tejto časti totiž odvolací súd návrhu navrhovateľky vyhovel. Navrhovateľka preto v tejto časti nebola subjektívne oprávnená na podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. Z uvedeného je preto možné uzavrieť, že navrhovateľka nebola osobou, ktorej práva a oprávnené záujmy boli poškodené alebo do práv a oprávnených záujmov ktorej bolo rozhodnutím súdu v tejto časti zasiahnuté.

Dovolací súd poukazuje na to, že zákon v takomto prípade neumožňuje generálnemu prokurátorovi podať mimoriadny opravný prostriedok. Takýto výklad ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p. vychádza z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v náleze z 10. septembra 1996 č. PL. ÚS 43/95 okrem iného uviedol, že inému subjektu než účastníkovi konania možno priznať oprávnenie na podanie mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) len v prípade, ak toto oprávnenie nejde nad rámec ústavne garantovaných práv a slobôd účastníka občianskeho súdneho konania. V tomto smere poukázal na to, že do účinkov právoplatnosti vymedzených § 159 ods. 2 O.s.p. možno zasiahnuť len v prípadoch presne ustanovených zákonom a len z dôvodov, ktoré sú významnejšie, než je záujem štátu na právnej istote a stabilite súdnych rozhodnutí. Podanie dovolania generálnym prokurátorom preto podľa názoru ústavného súdu predpokladá tiež precizovanie dôvodov na podanie dovolania v súlade s princípmi právneho štátu, najmä právnej istoty, t.j. dovolanie má predpokladať nielen nezákonnosť rozhodnutia súdu, ale aj potrebu chrániť záujem spoločnosti alebo práva právnických alebo fyzických osôb (čl. 149

Ústavy Slovenskej republiky), a túto ochranu by nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky, keďže nejde o vec uvedenú v § 243e ods. 4 O.s.p., mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky v tejto časti odmietol.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. septembra 2009

JUDr. Vladimír Magura, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková